

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. XIX. De Rervm Permvttatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

iure emphyt. Utriusque ratio in eo consistit, quòd emphyteuta non denunciando pretium, aut non solvendo canonem, videatur dominum directum contemnere; atque idcirco rectè puniatur in privatione juris sui, *arg. tit. 2. 4. vers. denique lib. 2. Feud.* Ut hinc pulchrè inferant Doctores, quòd, si emphyteuta rem magni valoris pro pensione minima in emphyteusi possidens cesserit prædicto tempore in solutione pensionis, res nihilominus in caduci causam veniat, & pleno jure ad directum dominum revertatur. Jul. Clar. d. 5. *Emphyteusis, q. 8. vers. sed pone, Bald. ad Auth. Fraterea n. 3. C. De sacros. Eccles.*

Atque hæc pœna statim ipso jure infligitur, etiam nullâ præmissâ monitione, cum dies inter-

pellat pro ipso domino, *text. hic & in d. l. 2. C. De jure emphyt.* Addit tamen hic textus noster. *nisi ceteri satisfactione postmodum sibi consulere studuissent:* cuius hic sensus, quòd post elapsum biennium possit emphyteuta purgare moram suam, statim offerendo canonem nondum solutum; idque in emphyteusi Ecclesiastica constitutissimum est, *per text. nostr.* Non autem idem concedendum est in emphyteusi sæculari, in qua non est admittenda illa purgatio moræ, propterea quòd in ea biennium, sed triennium præstitutum sit, antequam ob non solutum canonem possit emphyteuta expelli; atque sic longius tempus in emphyteusi sæculari loco purgationis moræ statuendum non est.

IN TIT. XIX. DE RERUM PERMUTATIONE.

SUMMARI A.

1. Permutatio quid, & quarum rerum.
2. Res sacra & spirituales quatenus permutari possint.

Inter contractus innominatos principem locum tenet permutatio, quâ una res datur pro alia qualicumque. Nam permutationem non contrahi tantum, cum species pro specie datur, sed & cum species pro genere, vel genus pro genere, vel quantitas pro quantitate, veluti decem modii frumenti pro decem doliis vini, adversus Bartolum obtinuit. Estque species alienationis: unde quemadmodum res Ecclesiasticæ, sive immobiles fiat, sive mobiles, quæ servari possunt, regulariter alienari prohibentur, ita & permutari; saltem non nisi ex justa & legitima causa, debitisque solemnitatibus adhibitis, *c. 1. 2. 3. & 4. h. tit. & dictum est sup. De reb. Eccles. alien. vel non.*

3. Quæ situm fuit de rebus sacris & spiritualibus,

uti sunt beneficia Ecclesiastica, jus patronatus, jus decimarum & c. an aliquo casu permutari possint. Et certum est, promiscuam harum rerum permutationem fieri non posse, sed talem, per quam res sacrae aut spirituales cum aliis rebus sacris aut spiritualibus commutentur, ita ut functionem & conditionem suam retineant, & possessorem tantum mutant, idque ex peculiari Canonum permissione ac præscripto. Ita due Monasteria, quæ singula sibi parochias annexas habeant, possunt eas inter se permutare; licet etiam altera ratione possessionum alteri præponderet, in cuius rei recompensationem potest alteri eo nomine refundi certa pecuniæ quantitas, *s. Ad questiones 6. h. tit.* quia pecunia illa non habet rationem pretii respectus rei spiritualis, id est non numeratur pro re spirituali, scilicet pro Ecclesia, sed pro fructuoribus prædiis sive possessionibus. An verò Clerici beneficia sua inter se permutare possint, & qualiter, vide C. Canif. in Summa lib. 111. tit. xiiii. V. A.

IN TIT. XX. DE FEVDIS.

SUMMARI A.

1. Feudum quid?
2. Feudum quatenus sit beneficium.
3. Feudum etiam pecuniâ acquiri potest.

4. Consistere debet in re immobili, & qua vice rei immobilis est.
5. Cur non in re mobili.
6. Nonne usufructus in descriptione feudi venit dominium utile.

Z 2

7. Hæc.